

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่าน
แบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
THE DEVELOPMENT OF READING FOR MAIN IDEA SKILLS BY SKILL PRACTICE
WITH SQ6R READING TECHNIQUES FOR MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS

ธัญลักษณ์ สังข์ลักษณ์^{1*} และ จุฑารัตน์ เกตุปาน²

Thanyalak Sangkalak^{1*} and Jutarat Ketpan²

มหาวิทยาลัยนเรศวร 99 หมู่ 9 ต.ท่าโพธิ์ อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก 65000^{1, 2}

Naresuan University, 99 Moo 9, Tha Pho Sub-district, Mueang Phitsanulok District, Phitsanulok Province 65000^{1, 2}

*Corresponding author E-mail: sangkalak4379@gmail.com

(Received: 28 Apr, 2021; Revised: 16 Dec, 2021; Accepted: 23 Dec, 2021)

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/10 โรงเรียนตะพานหิน จังหวัดพิจิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ค่าที่ t-test (Dependent Samples)

ผลการศึกษาพบว่า 1) การสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.15/86.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.57, S.D. = 0.68)

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ, อ่านแบบ SQ6R

¹ นักศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์

ABSTRACT

The aims of the study were 1) to construct and examine the efficiency of learning management plan for the development of reading for main idea skills by the skill practice with SQ6R reading techniques for Mattayomsuksa 3 students based on 80/80, 2) to compare the student's learning achievement before and after implementation, and 3) to assess the student's satisfaction toward reading for the main idea with SQ6R reading techniques. The samples were 30 students from class 3/10 of Tapanhin School in their second semester of the academic year 2020 selected by simple random sampling using class as selecting factor. The research instruments were 1) 5 learning management plans on the development of reading for main idea skills by the skill practice with SQ6R reading techniques for Mattayomsuksa 3 students, 2) 30-item reading for main idea achievement test of Mattayomsuksa 3 students, and 3) 20-item student's satisfaction questionnaire towards the implementation of the development of reading for main idea skills by the skill practice with SQ6R reading techniques for Mattayomsuksa 3 students. The statistic for data analysis were mean, standard deviation, and t-test. The result revealed that:

1. The learning management plan for the development of reading for main idea skills by the skill practice with SQ6R reading techniques for Mattayomsuksa 3 students showed the efficiency scores at 89.15/86.44 which were higher than those of the 80/80 standard criteria.

2. The student's learning achievement after implementing the development of reading for main idea skills by the skill practice with SQ6R reading techniques for Mattayomsuksa 3 students were significantly higher than those of pre-test at the confidence level of .05.

3. The student's satisfaction towards the development of reading for main idea skills by the skill practice with SQ6R reading techniques for Mattayomsuksa 3, in overall, was rated at the highest level ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.68).

KEYWORDS: Reading for Main Idea Skill, SQ6R Reading Techniques

บทนำ

ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ความเป็นปึกแผ่นของคนในสังคมไทย เมื่อเราต้องการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความต้องการ เราก็จะใช้ภาษาสื่อความหมายไปสู่ผู้อื่นด้วยการพูด และการเขียน รวมทั้งใช้ภาษาทำความเข้าใจเรื่องราว ความคิด ความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่นด้วยการฟัง การอ่าน และการดู นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้และประสบการณ์อันมีคุณค่าของบรรพบุรุษโดยการใช้ภาษาบันทึก บอกเล่า เรื่องราวสืบต่อ ๆ กันมา ผ่านแต่ละยุคสมัย คนรุ่นหลังสามารถแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งที่เป็นประโยชน์จากสิ่งที่ได้บันทึกไว้ แล้วนำมาพัฒนาตนเอง และสังคม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2554, น. 7)

ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาไทย เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบันที่ต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อสารกันได้ ดังนั้น คนเราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน กล่าวคือ ต้องอ่านได้รวดเร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้คล่องแคล่ว และมีประสิทธิภาพเพื่อแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ และติดตามการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางสังคม รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นได้ทัน การอ่านจึงเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญผู้ที่อ่านมากย่อมรู้มาก ผู้มีประสิทธิภาพในการอ่านสูงจึงจะได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์และความบันเทิงซึ่งนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

การอ่านจับใจความเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อการนำไปปรับใช้ในการเรียนรู้ ทุกรายวิชาดังที่ วิไล ทองสม (2558, น. 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม ในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ผู้รับสารจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ถ้าผู้รับสารสามารถรับสารที่ผู้ส่งสารส่งให้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง กระบวนการสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้รับสารสามารถรับสารจากเรื่องที่อ่านได้ก็คือ การจับใจความ หากขาดความรู้หรือไม่เข้าใจหลักการอ่าน จับใจความ ย่อมทำให้ผู้เรียนสับสนในเนื้อหาที่อ่านได้ อีกทั้งใน

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) และ Programme for International Student Assessment (PISA) ล้วนต้องใช้ความสามารถทางการอ่าน จับใจความด้วยเช่นกัน ดังนั้นการขาดทักษะด้านการอ่านจับใจความจะส่งผลต่อการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและสติปัญญาให้แก่ตนเอง ซึ่งปัญหาด้านการอ่านจับใจความเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และเป็นการรับสารที่สัมฤทธิ์ผล แสดงให้เห็นว่าการอ่านจับใจความเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ตั้งแต่ขณะที่กำลังศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ซึ่งจะเข้าสู่วิชาทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) และ Programme for International Student Assessment (PISA) (โรงเรียนตะพานหิน, 2562ข, น. 2)

จากการศึกษาและสำรวจสภาพปัญหา ทำให้ทราบว่า นักเรียนยังขาดทักษะด้านการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ นักเรียนไม่เข้าใจความหมาย อ่านแล้วไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้ สาเหตุที่ทำให้ นักเรียนมีปัญหาในการอ่านจับใจความอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความพร้อมทางร่างกาย และสติปัญญาของนักเรียน รูปแบบเทคนิคการสอน ของครู การสอนไม่มีการวางแผนที่ดี เรื่องที่นำมาอ่าน ยากเกินไป นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย นักเรียนไม่รักการอ่าน ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน จับใจความของผู้เรียนไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตร กำหนดไว้ (โรงเรียนตะพานหิน, 2562ก, น. 3) การศึกษา ข้อมูลรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) สาระการอ่าน มาตรฐานที่ ท1.1 ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ในระยะเวลา 3 ปีย้อนหลัง (ปีการศึกษา 2560 - 2562) พบว่าผลคะแนนเฉลี่ยของปีการศึกษา 2561 มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าปีการศึกษา 2560 ทั้งระดับโรงเรียนและระดับประเทศ แต่ระดับคะแนนเฉลี่ย ระดับโรงเรียนของปีการศึกษา 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าปีการศึกษา 2560 ทั้งคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียน

และระดับประเทศ (โรงเรียนตะพานหิน, 2562ข, น. 35) จากข้อมูลคะแนนดังกล่าว ทำให้ทราบว่านักเรียนมีทักษะในการอ่านลดลง โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาหาความรู้ แต่ทักษะด้านการอ่านนั้นเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ หากมีการฝึกฝนและพัฒนาอย่างจริงจัง นักเรียนก็จะสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความและสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

แนวทางในการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนมีหลายแนวทาง เช่น การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือ การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ6R การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H เป็นต้น ผู้วิจัยสนใจการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก ร่วมกับเทคนิคการอ่าน SQ6R ของเซอร์วิลเลียมส์ ที่ได้พัฒนาวิธีการแก้ปัญหาการอ่านที่เรียกว่า SQ6R ซึ่งเป็นกลยุทธ์การอ่านที่ออกแบบมาสำหรับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีคู่มือวิธีการอธิบายแต่ละขั้นตอนของวิธีการอ่านที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Sherie Williams, 2005, p. 137-139) โดยพัฒนามาจาก SQ3R เป็นการสอนให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง สามารถสร้างและตอบคำถามด้วยตัวเอง สามารถวิเคราะห์โครงสร้างของเนื้อหาและทำให้สะท้อนการเรียนรู้ของตนเองได้ วิธีการสอนแบบ SQ6R ประกอบไปด้วย 8 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นอ่าน (Read) ขั้นบันทึก (Record) ขั้นจดจำ (Recite) ขั้นทบทวน (Review) ขั้นสะท้อน (Reflect) ขั้นสร้างใหม่ (Reshape) ซึ่งจะช่วยสร้างนิสัยการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้รับประโยชน์ ดังนี้คือ เรียนรู้ที่จะจับใจความสำคัญอย่างรวดเร็ว เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น จดจำเรื่องที่อ่านได้นาน ช่วยให้รู้จักคาดเดาคำถามที่จะพบในแบบทดสอบ อีกทั้งยังช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น กระบวนการสอนทั้ง 8 ขั้นตอน มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาไทย เพราะสามารถพัฒนาทักษะทางภาษา

ทั้งการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียนไปพร้อม ๆ กัน มีคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และท้าทายความสามารถผู้เรียน (จันทนา สุขสมบูรณ์, 2554, น. 19)

ผู้วิจัยจึงใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก ร่วมกับวิธีการอ่านแบบ SQ6R ซึ่งการจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะเป็นการสอนที่มีกิจกรรมและแบบฝึกในแต่ละขั้นตอน โดยการทำแบบฝึกในแต่ละขั้นตอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนขั้นตอนในการอ่าน พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพ จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R จะสามารถเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างแน่นอน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ6R มีขั้นตอนในการอ่านที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการอ่านจับใจความและการใช้แบบฝึก ร่วมกับกระบวนการสอนนั้นก็เป็นการสอนที่มีการฝึกกระบวนการอ่านและการทำแบบฝึก โดยที่นักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านหลังจากที่ครูสอนทุกครั้ง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างเป็นระบบ สามารถจดจำสิ่งที่อ่านได้ดี อีกทั้งสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน ด้านการวิเคราะห์ วิเคราะห์ และประเมินสิ่งที่อ่านได้ด้วยเหตุผล เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้รับจากการอ่านนั้นไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R มาพัฒนาและส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้มีทักษะการอ่านที่ดีขึ้นและสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตะพานหิน จังหวัดพิจิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 404 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/10 โรงเรียนตะพานหิน จังหวัดพิจิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน ใช้เวลาทดลอง 10 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) เรื่อง เทคนิคการอ่านแบบ SQ6R 2) เรื่อง บทความความวุ่นวายกับสื่อออนไลน์ 3) เรื่อง RSV ภัยร้ายที่ยังไม่มียารักษาอันตรายต่อลูกน้อย แพร่เชื้อคล้าย “โควิด-19” 4) เรื่อง นิทานชาดกวัยรุ่นวุ่นรัก 5) เรื่อง วรรณกรรมในบทเรียนเพลงนี้มีประวัติ

2. แบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับ

เทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความ ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยมีขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 ศึกษารายละเอียดและวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นกำหนดสาระการเรียนรู้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 Survey (S) ขั้นสำรวจ คือ การอ่านสำรวจเนื้อหาโดยการกวาดสายตารวดเร็วอ่านผ่าน ๆ ดูย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้าย เพื่อที่จะได้เห็นภาพรวม เห็นการเชื่อมโยงของข้อมูล

ขั้นที่ 2 Question (Q) ขั้นตั้งคำถาม คือ หลังจากอ่านสำรวจเนื้อหาให้ผู้อ่านตั้งคำถามที่สนใจอยากรู้หรือสงสัยในเนื้อหาของบทความในระหว่างอ่าน เช่น

- ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
- แนวคิดหลักของบทความนี้คืออะไร
- ผู้เขียนต้องการจะสื่ออะไร

ขั้นที่ 3 Read (R1) ขั้นอ่าน คือ การอ่านเนื้อหาอย่างละเอียดทีละย่อหน้า ในขณะที่อ่านให้ค้นหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ก่อนหน้านี้ การมีคำถามในใจเวลาอ่านจะทำให้สามารถจับใจความที่สำคัญได้ดีขึ้น เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

ขั้นที่ 4 Record (R2) ขั้นบันทึก คือ การบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านอย่างละเอียด โดยมุ่งเน้นให้บันทึกข้อความที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น เป็นข้อความที่รัดกุมตามความเข้าใจของผู้อ่าน และบันทึกคำตอบของข้อคำถามที่ตั้งไว้ แล้วจดบันทึก ใจความสำคัญและความคิดเห็นของผู้ผู้ออกมาแล้ว เชื่อมโยงสิ่งที่อ่านอยู่กับสิ่งที่รู้อยู่แล้วจะทำให้เข้าใจ มากขึ้นด้วย

ขั้นที่ 5 Recite (R3) ขั้นจดจำ คือ การอ่านเพื่อจดจำและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่สำคัญ ของบทความ เขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษา ของตนเอง หากยังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใด ให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

ขั้นที่ 6 Review (R4) ขั้นทบทวน คือ การอ่านอีกครั้งเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้อ่านไปแล้ว โดยการอ่านสรุปที่จดไว้หรืออ่านใหม่ทั้งหมด การทบทวนช่วยในการเอาสิ่งที่อ่านไปในความจำ ระยะยาว

ขั้นที่ 7 Reflect (R5) ขั้นสะท้อนความรู้ คือ การวิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นในประเด็น ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง อาจขยายความสิ่งที่ได้อ่าน โดยการเชื่อมโยงความคิด จากบทอ่านกับความรู้เดิมแล้วนำมาพูดคุยกับเพื่อน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 8 Reshape (R6) ขั้นสร้างใหม่ คือ การเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลจากบทความที่อ่านไปสร้างงาน ใหม่ โดยนำข้อมูลไปสร้างเป็นกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ โปสเตอร์ เป็นต้น

1.4 กำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้ ประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่าน จับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่าน แบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้

ที่คาดหวัง จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง ดังนี้

แผนที่ 1 เรื่อง เทคนิคการอ่าน แบบ SQ6R จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 2 เรื่อง บทความ ภัยรุมกับ สื่อออนไลน์ จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 3 เรื่อง RSV ภัยร้ายที่ยังไม่มี ยารักษา อันตรายต่อลูกน้อย แพร์เชื้อคล้าย “โควิด-19” จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 4 เรื่อง นิทานชาดก ภัยรุมคุณ จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 5 เรื่อง วรรณกรรมในบทเรียน เพลงนี้มีประวัติ จำนวน 2 ชั่วโมง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนา ทักษะด้านการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะ ร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้อาจารย์ ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมของแผนการ จัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาสาระ กิจกรรม การเรียนการสอน การวัดประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้แบบเครื่องมือประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียน เป็นหน่วยสุ่ม

1.9 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมด้านเวลา ด้านเนื้อหา และด้านอื่น ๆ เพื่อจะนำไปใช้จัดการเรียนการสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พร้อมแบบฝึกทักษะผู้วิจัยมีขั้นตอนการจัดทำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวกับแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความ

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ โดยออกข้อสอบเป็นจำนวน 2 เท่าที่ใช้จริง โดยใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและเนื้อหา เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม

2.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบค่าความตรงของเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และให้ข้อเสนอแนะโดยค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด

2.6 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะ

ของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าความเชื่อมั่น (r) และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ จากนั้นจึงเลือกแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.7 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความที่ได้ปรับปรุงแก้ไข หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อจะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง และทดสอบหลังเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาข้อขัดแย้งความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามวัดพฤติกรรมนั้นจริง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าหรือตัดสินใจไม่ได้ว่าแบบสอบถามวัดพฤติกรรมนั้นจริง

-1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบสอบถามไม่ได้วัดพฤติกรรมนั้นจริง

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ (IOC) ที่มีเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน

3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้นักเรียนกลุ่มทดลองเกิดความเข้าใจ

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 60 นาที แล้วตรวจและบันทึกคะแนนไว้

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน ใช้เวลาทดลอง 10 ชั่วโมง และบันทึกคะแนนจนครบทุกแผน ซึ่งในแต่ละแผนการเรียนรู้จะมีกิจกรรมการอ่านแบบ SQ6R อยู่ในแผนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามเทคนิควิธีการอ่านแบบ SQ6R ที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความในงานวิจัยนี้

4. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นข้อสอบเดียวกันกับข้อสอบก่อนเรียน แต่สลับข้อคำถามและตัวเลือก แล้วตรวจและบันทึกคะแนนไว้

5. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจเพื่อวัดความพึงพอใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย

แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยและแปลผล

6. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

2. เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test)

3. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. การตรวจสอบหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนที่เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/10 โรงเรียนตะพานหิน จังหวัดพิจิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน พบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ 89.15/86.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	$\bar{x}$	S.D.	T sig.	p
ก่อนเรียน	30	30	19.10	2.29	18.71	0.000
หลังเรียน	30	30	26.03	1.92		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R เท่ากับ 19.10 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R เท่ากับ 26.03 และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ลำดับที่หนึ่ง คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.63) ลำดับที่สอง คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.70) และลำดับที่สาม คือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.71)

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ 89.15/86.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน

สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.68)

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$, S.D. = 0.41) และเมื่อนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/10 โรงเรียนตะพานหินพบว่า มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 89.15/86.44 เนื่องจากเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R เป็นเทคนิคการอ่านที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทิศทางในการอ่าน มีขั้นตอนการอ่านที่เปรียบเสมือนขึ้นบันได ให้ผู้เรียนค่อย ๆ ก้าวไปที่ละขั้นจนถึงเป้าหมาย ทำให้ผู้เรียนอ่านแล้วเข้าใจมากขึ้น ประกอบไปด้วย 8 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นอ่าน (Read) ขั้นบันทึก (Record) ขั้นจดจำ (Recite) ขั้นทบทวน (Review) ขั้นสะท้อน (Reflect) และขั้นสร้างใหม่ (Reshape) ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทนา สุขสมบูรณ์ (2554) ศึกษาผลการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเทคนิค SQ6R พบว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเทคนิค SQ6R ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 78.89/76.38 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ ฉายทอง (2556) ที่ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ6R เรื่อง Travel Around Sisaket สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ6R เรื่อง Travel Around Sisaket สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 19.10 หลังการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 26.03 และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้นักเรียนมีทักษะด้านการอ่านจับใจความดีขึ้นจึงส่งผลให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิธีการหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน อีกทั้งผู้เรียนยังได้นำองค์ความรู้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งส่งผล

ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญเข้าใจสาระสำคัญของบทเรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เทคนิคการอ่านแบบ SQ6R ยังช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยการอ่านที่มีลำดับขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 Survey (S) ขั้นสำรวจ คือการอ่านสำรวจเนื้อหาโดยการกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว อ่านผ่าน ๆ ดูปยหน้าแรกและยอหน้าสุดท้ายเพื่อที่จะได้เห็นภาพรวม เห็นการเชื่อมโยงของข้อมูล ขั้นที่ 2 Question (Q) ขั้นตั้งคำถาม คือหลังจากอ่านสำรวจเนื้อหาให้ผู้ผู้อ่านตั้งคำถามที่สนใจ อยากรู้ หรือสงสัยในเนื้อหาของบทความในระหว่างอ่าน เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ขั้นที่ 3 Read (R1) ขั้นอ่าน คือ การอ่านเนื้อหาอย่างละเอียดทีละย่อหน้า ในขณะที่อ่านให้ค้นหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ก่อนหน้านี้ การมีคำถามในใจเวลาอ่านจะทำให้จับใจความที่สำคัญได้ดีขึ้นเพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด ขั้นที่ 4 Record (R2) ขั้นบันทึก คือการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านอย่างละเอียด โดยมุ่งเน้นให้บันทึกข้อความที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น เป็นข้อความที่รัดกุมตามความเข้าใจของผู้อ่าน และบันทึกคำตอบของข้อคำถามที่ตั้งไว้ แล้วจดบันทึกใจความสำคัญและความคิดเห็นของผู้ผู้อ่านออกมาแล้วเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับสิ่งที่รู้อยู่แล้วจะทำให้เข้าใจมากขึ้น ขั้นที่ 5 Recite (R3) ขั้นจดจำ คือการอ่านเพื่อจดจำและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่สำคัญของบทความ เขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง ถ้าหากไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ ขั้นที่ 6 Review (R4) ขั้นทบทวน คือการอ่านอีกครั้งเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้อ่านไปแล้ว โดยการอ่านสรุปที่จดไว้ หรืออ่านใหม่ทั้งหมด การทบทวนช่วยในการนำสิ่งที่อ่านไปไว้ในความจำระยะยาว ขั้นที่ 7 Reflect (R5) ขั้นสะท้อนความรู้ คือการวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มีความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง อาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมแล้วนำมาพูดคุยกับเพื่อนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ขั้นที่ 8 Reshape (R6) ขั้นสร้างใหม่ คือ การเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลจากบทความ

ไปสร้างงานใหม่ โดยนำข้อมูลไปสร้างเป็นกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ โปสเตอร์ เป็นต้น เทคนิคการอ่านแบบ SQ6R เป็นวิธีการอ่านที่มีขั้นตอนในการอ่าน มุ่งเน้นให้ผู้อ่านเกิดทักษะการอ่าน ซึ่งทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างเป็นระบบ สามารถจดจำสิ่งที่อ่านได้ดี อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน เช่น การสำรวจ การตั้งคำถาม การตอบคำถาม โดยขั้นตอนดังกล่าวเป็นการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของการอ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ ทองเพ็ญ (2556) ที่ศึกษาการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี SQ6R ร่วมกับเทคนิค KWL ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความเข้าใจในการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยาภรณ์ ศรีจันทร์ (2557) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.68) เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R

เป็นกระบวนการสอนที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน มีขั้นตอนชัดเจนทำให้นักเรียนสนใจที่จะติดตามอ่านในแต่ละขั้นตอน กิจกรรมไม่ยากจนเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อีกทั้งนักเรียนยังได้ตั้งคำถามและหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้ นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบนี้ยังส่งเสริมกระบวนการกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กัน จึงทำให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ที่กว้างขวาง มีความสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่มและเพื่อนในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านจับใจความไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับปิยาภรณ์ ศรีจันทร์ (2557) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R ให้เข้าใจ เพื่อที่จะสามารถอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้และสามารถให้ความช่วยเหลือในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจในขั้นตอนต่าง ๆ
2. ขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สามารถปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและระยะเวลาที่ใช้สอน
3. การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R ผู้สอนควรเน้นบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีอิสระในการอ่านจับใจความ
4. การจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาหรือสอดแทรกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมหรือสภาพท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้และทักษะการอ่านจับใจความ
5. การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการอ่านแบบ SQ6R

เป็นการอ่านที่มีหลายขั้นตอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านความเหมาะสมของเวลา ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นคาบคู่ เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมครบทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทักษะการอ่านจับใจความแบบ SQ6R มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R ในระดับชั้นอื่น ๆ

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R ไปพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหรือการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นต้น

3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการเรียนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จันทนา สุขสมบูรณ์. (2554). ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเทคนิค SQ6R. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ปิยาภรณ์ ศรีจันทร์. (2557). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- โรงเรียนตะพานหิน. (2562ก). การวัดและประเมินผลการศึกษา. พิจิตร: โรงเรียนตะพานหิน.
- โรงเรียนตะพานหิน. (2562ข). รายงานผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET). สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เขต 1. พิจิตร: โรงเรียนตะพานหิน.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2554). นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- วิไล ทองสม. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สุดารัตน์ ฉายทอง. (2556). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ6R เรื่อง Travel Around Sisaket สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. สืบค้นจาก <http://www.kruwandee.com/print.php?action=print&id=1245&module=forum>
- อารีย์ ทองเพ็ง. (2556). ผลการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี SQ6R ร่วมกับเทคนิค KWL ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความเข้าใจในการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- Williams, S. (2005). Guiding students through the jungle of research based literature. *College Teaching*, 53(4), 137-139.